

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ (analytical study) เพื่อศึกษาความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับยาฆ่าและทัศนคติต่อยาฆ่าในนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2, 3, 5 และ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 1,259 คน โดยแบ่งประชากรที่ศึกษาเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มปกติ หมายถึง กลุ่มนักเรียนทั่วไปที่ครูแนะแนวหรือครูปกครองหรือครูที่ปรึกษาหรือเพื่อนไม่ได้ระบุว่ามีความเสี่ยง หรือได้รับการตรวจปีศาจไม่พบสารเสพติด จำนวน 951 คน

กลุ่มเสี่ยง หมายถึง กลุ่มนักเรียนที่มีครูแนะแนวหรือครูปกครองหรือครูที่ปรึกษาหรือเพื่อนระบุว่ามีความเสี่ยงหรือมีโอกาสเกี่ยวข้องกับ การใช้สารเสพติดได้สูง แต่ไม่พบสารเสพติดในปีศาจ จำนวนทั้งสิ้น 267 คน

กลุ่มมีประสบการณ์ หมายถึง เด็กนักเรียนที่มีประสบการณ์การใช้ยาฆ่า ไม่ว่าจะอยู่ในขั้นทดลอง ใช้สม่ำเสมอหรือใช้จนติดแล้ว โดยเด็กกลุ่มนี้ได้สารภาพกับครูปกครองหรือครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษา และกลุ่มที่ตรวจพบสารเสพติดในปีศาจ จำนวน 41 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มปกติ สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนักเรียนกลุ่มปกติ จำนวน 100 คน

กลุ่มเสี่ยง สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำนวน 100 คน

กลุ่มมีประสบการณ์ ทั้งหมด จำนวน 41 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นแบบสอบถามและแบบวัดความรู้ แบบวัดทัศนคติต่อยาบ้าที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นจาก เอกสาร ตำรา และผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลการเรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง รายจ่ายประจำวัน เศรษฐฐานะ การเข้าร่วมกิจกรรมต่อต้านสารเสพติด การเพื่อนสนิท จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับยาบ้า เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 17 ข้อ

การวัดระดับความรู้ โดยใช้แบบสอบถาม 17 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนน ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน คะแนนเต็ม 17 คะแนน เกณฑ์การวัดความรู้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ร้อยละ 80-100	อยู่ในระดับดีมาก
ร้อยละ 70-79	อยู่ในระดับดี
ร้อยละ 60-69	อยู่ในระดับปานกลาง
ร้อยละ 50-59	อยู่ในระดับพอใช้
ร้อยละ 26-49	อยู่ในระดับน้อย
ต่ำกว่าร้อยละ 25	อยู่ในระดับน้อยมาก

ส่วนที่ 3 เป็นแบบวัดทัศนคติต่อยาบ้า จำนวน 29 ข้อ ประกอบด้วยทัศนคติ ด้านความเชื่อ ด้านความรู้ และด้านการปฏิบัติตัวต่อยาบ้า เกณฑ์การให้คะแนนถ้าข้อความใดมี ลักษณะทัศนคติต่อยาบ้าในเชิงลบ (เห็นว่ายาบ้าเป็นสิ่งที่ไม่ดี) จะให้คะแนน ดังนี้

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน
- เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
- ไม่น่าใจ	ให้ 3 คะแนน
- ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

ถ้าคำถามใดมีลักษณะทัศนคติต่อยาบ้าในเชิงบวก (เห็นว่ายาบ้าเป็นสิ่งที่ดี) จะได้คะแนน
ดังนี้

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน
- เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน
- ไม่แน่ใจ ให้ 3 คะแนน
- ไม่เห็นด้วย ให้ 4 คะแนน
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดความรู้และแบบวัดทัศนคติต่อยาบ้า ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุง จากนั้นจึงนำเครื่องมือไปหาความเชื่อมั่นต่อไป

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้และแบบวัดทัศนคติต่อยาบ้า โดยการนำไปทดลองใช้ กับนักเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากร จำนวน 100 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นได้ดังนี้

2.1 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับยาบ้า ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 18 ข้อ วิเคราะห์ข้อสอบ โดยใช้เทคนิคร้อยละ 25 กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ วิเคราะห์ความยากง่ายและอำนาจการจำแนก คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ในช่วง .20-.80 อำนาจการจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ง หน้า 53) ซึ่งถือว่าเป็นข้อสอบที่มีคุณภาพ (ประกอบ กรรณสูต, 2538) ได้จำนวน 17 ข้อ จากนั้น จึงนำแบบวัดความรู้ไปทดลองกับนักเรียนแห่งเดิมเปลี่ยนกลุ่มนักเรียนใหม่จำนวน 30 คน แล้วนำแบบวัดความรู้ทั้งฉบับมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) โดยใช้สูตร KR-20 (ประกอบ กรรณสูต, 2525) ได้ค่าเท่ากับ 0.75 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง

2.2 แบบวัดทัศนคติต่อยาบ้า ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ นำแบบวัดทัศนคติ ที่นำไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 100 คน แล้วนำมาวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยเทคนิค ร้อยละ 25 และกลุ่มต่ำ โดยใช้วิธีทดสอบด้วย t-test คัดเลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.76 ขึ้นไป (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ง หน้า 54) ซึ่งถือว่ามีความจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ (ัญญาลักษณ์ อุตระชน, 2542) จำนวน 29 ข้อ นำแบบวัดทัศนคติไปทดสอบหาความเชื่อมั่น โดยวิธีของครอนบัทซ์ (Cronbach's alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง แล้วจึงนำ เครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือราชการ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแนะนำตนเองพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ ให้กลุ่มตัวอย่างทราบ โรงเรียนจัดสถานที่เฉพาะ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้ และกล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือ
3. ผู้ศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และความสมบูรณ์อีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. ในการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับยาบ้าและทัศนคติต่อยาบ้า ใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปอร์เซ็นต์ไทล์
2. ในการวิเคราะห์ความแตกต่าง ใช้สถิติ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (analysis of variance : ANOVA) ถ้าพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe test)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/FW